

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 77/14
Люксембург, 27 май 2014 г.

Решение по дело C-129/14 PPU
Zoran Spasic

Правилото, че в Шенгенското пространство прилагането на принципа „ne bis in idem“ изисква наложената в една от държавите членки санкция да е изпълнена или да е в процес на изпълнение, не противоречи на Хартата на основните права

Когато кумулативно са наложени наказания лишаване от свобода и глоба, не е достатъчно глобата да е платена, за да се смята санкцията за изпълнена

Съгласно Конвенцията за прилагане на споразумението от Шенген (КПСШ) всяко лице, което е съдено в една от държавите членки и наказателното производство срещу него окончателно е приключило, не може да бъде преследвано за същите деяния в друга държава (принципът „ne bis in idem“). В КПСШ обаче се уточнява, че този принцип се прилага само ако наложената санкция е изпълнена или е в процес на изпълнение или не може да се изпълни по силата на законите в държавата, в която е произнесена присъдата (наричано по-нататък „условието за изпълнение“). Хартата на основните права на Европейския съюз също закрепва принципа „ne bis in idem“, но не предвижда изрично подобно условие¹.

В Германия се води наказателно дело срещу сръбския гражданин Zoran Spasic за това, че е извършил измама в Милано през 2009 г. (всъщност той взел 40 000 EUR в дребни банкноти от друг гражданин, а в замяна му дал банкноти от 500 EUR, които впоследствие се оказали подправени). Същевременно г-н Spasic е осъден в Италия за същото престъпление, като са му наложени наказанията лишаване от свобода за срок от една година и глоба от 800 EUR. Г-н Spasic, който се е намирал в затвор в Австрия за други престъпления, плаща глобата, но не изтърпява наказанието лишаване от свобода.

По издадена от Германия европейска заповед за арест австрийските власти предават г-н Spasic на германските органи. От края на 2013 г. г-н Spasic е в Германия с мярка за неотклонение задържане под стража, за да бъде съден за извършеното в Италия престъпление измама. Г-н Spasic твърди, че в съответствие с принципа „ne bis in idem“ не може да бъде преследван за същите деяния, тъй като срещу него в Италия е постановена влязла в сила и подлежаща на изпълнение присъда. Германските власти смятат, че съгласно КПСШ принципът „ne bis in idem“ не се прилага, тъй като наказанието лишаване от свобода все още не е изпълнено в Италия. Г-н Spasic възразява, че условието за изпълнение, предвидено в КПСШ, не може да ограничи обхвата на Хартата на основните права и че той трябва да бъде освободен, тъй като е заплатил глобата от 800 EUR и с това наложената му санкция е изпълнена.

В днешното си решение Съдът, сезиран от Oberlandesgericht Nürnberg, постановява, че съдържачото се в КПСШ допълнително условие за изпълнение представлява **ограничение на принципа „ne bis in idem“**, което е съвместимо с Хартата на основните права. Всъщност в разясненията относно Хартата на основните права във връзка с принципа „ne bis in idem“ изрично е спомената КПСШ, поради което тази конвенция валидно ограничава закрепения в Хартата принцип „ne bis in idem“. Освен това Съдът приема, че предвиденото в КПСШ условие за изпълнение не поставя под въпрос самия принцип „ne bis in idem“, тъй

¹ Член 50 от Хартата.

като целта на това условие е просто да се избегне рискът някои лица, осъдени в държава членка с влязла в сила присъда, да останат ненаказани. Накрая Съдът посочва, че условието за изпълнение е пропорционално на търсената цел (да се гарантира високо равнище на сигурност в пространството на свобода, сигурност и правосъдие) и не надхвърля необходимото за избягването на риска някои осъдени лица да останат ненаказани.

Освен това Съдът постановява, че когато кумулативно са наложени наказанията лишаване от свобода и глоба (както на г-н Spasic), **не е достатъчно да е изпълнено само наказанието глоба, за да се приеме, че санкцията е изпълнена или е в процес на изпълнение по смисъла на КПСШ**. В това отношение Съдът отбелязва, че макар в текста на КПСШ да е казано „санкцията“, това условие обхваща хипотезата, в която са наложени **две** кумулативни наказания. Всяко друго тълкуване би лишило от смисъл закрепения в КПСШ принцип „ne bis in idem“ и би застрашило ефикасното прилагане на тази конвенция. Тъй като г-н Spasic само е платил глобата, без да е изтърпял наказанието лишаване от свобода за срок от една година, Съдът заключава, че за него не е изпълнено предвиденото в КПСШ условие за изпълнение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708